



Rozhodnutím neziskových organizací z Podblanicka získává Zvláštní cenu blanických rytířů za čin v roce 2022 Michal Nekl a Marek Kandrata, konkrétně za realizaci Kamenné vyhlídky u Votic

V roce 2022 vytvořili geolog Mgr. Michal Nekl z Ratměřic a architekt MgA. Marek Kandrata ze Skrýšova v lokalitě Na Hůrkách nad Voticemi nové geoturistické zastavení pro dospělé i děti. Venkovní expozice představuje především významnou geologickou jednotku středočeský pluton, na jejímž okraji se Votice nacházejí. Návštěvník si může vychutnat krásný výhled na město i na vzdálenější vrchy na Benešovsku a v Posázaví, děti ocení interaktivní prvky. Slavnostní otevření vyhlídky proběhlo 12. června 2022.

Na začátku byl záměr města Votice vytvořit na konci nově vysázené Aleje svobody odpočinkové místo.

Ústředním bodem expozice je kruh vydlážděný dvěma druhy hornin, což znázorňuje, že Votice leží na rozhraní hlubinných vyvřelin středočeského plutonu a přeměněných hornin pestré série moldanubika. Kolem kruhu jsou rozmístěny velké vzorky vybraných zástupců „žul“ a přeměněných hornin. Naleštěné plošky odkrývají nečekanou krásu každé z nich.

Vyhlídka pracuje s tím, co odtud může návštěvník pozorovat. Představuje metamorfovaný ostrov s Neštětickou horou v dálce, blízký lom Beztahov a celý obzor vyhlídky. Expozice nezapomíná na využití kamene pro stavební účely a kamenické výrobky. Korunou vyhlídky je altán se čtyřmi sloupy z jednoho bloku granodioritu. Uvnitř lze posedět u kamenného stolu a zahrát si deskové hry na připraveném herním plánu.

Infosloupky s jednoduchou grafikou jsou záměrně subtilní, aby vyniklo kouzlo kamene a klidná atmosféra místa. Každý nese část informace pro dospělé a část pro děti. Komplikované geologické procesy pomáhají dětem (a jistě i dospělým) pochopit kreslené postavy „geobů“. Zejména děti jsou zvány, aby zapojily další smysly díky hmatovému chodníku, ukázkám různého zpracování povrchů kamene, kukátek nebo pomocí podzemního telefonu. Vzorky hornin jistě využijí na lezení či sezení.

Kamenná vyhlídka je dalším přírůstkem do rodiny expozic zaměřených na geologické dědictví v geoparku, kterou už tvoří Dům přírody Blaníku, Vodní dům v Hulicích, Naučná stezka Roudný, Příběh řeky Sázavy ve Zruči nad Sázavou a geologická expozice v Klášteře sv. Františka z Assisi ve Voticích. V rámci geoparku plní důležitou úlohu doposud chybějící interpretace vyvřelých hornin středočeského plutonu.

Kamenná vyhlídka mohla vzniknout v tomto rozsahu díky finančním prostředkům města Votice, Středočeského kraje, Českého svazu ochránců přírody Vlašim, materiálního daru společnosti Česká žula, a.s. a mnoha dobrovolnických hodin autorů a dalších spolupracovníků.

Tento počín je hoden ocenění pro svou obsahovou i estetickou kvalitu a pro to, že přispívá k poznání místního krajinného a geologického dědictví a jeho využívání v historii i současnosti.

Rozhodnutím neziskových organizací z Podblanicka získává čestné ocenění „Blanický rytíř“ Jana Dřízhalová, za celoživotní dílo, zejména za šíření poznání o místní historii a rozvoj kulturního života Týnecka, zejména Pecerad.

Jana Dřízhalová se narodila 3. května 1947 v Týnci nad Sázavou. Po absolvování základní školy jí bylo komunistickým režimem znemožněno studium, kvůli silně nábožensky založenému otci. Nastoupila proto jako pomocná pracovnice v lékárně v Týnci nad Sázavou, pak v lékárně v Benešově. Až po třech letech praxe mohla při zaměstnání studovat Střední zdravotnickou školu, kterou ukončila v roce 1969. V lékárně pracovala až do odchodu do důchodu v roce 2006. Rok 1969 byl pro Janu Dřízhalovou důležitý i z osobního hlediska, vdala se za peceradského rodáka Josefa Dřízhala, se kterým se přestěhovala z Týnce nad Sázavou do Pecerad, kde žije dodnes.

Zájem Jany Dřízhalové o historii Pecerad a Týnecka pramení od jejího tatínka Václava Stejskala, který patřil ke spoluzakladatelům týneckého Vlastivědného spolku. Zasadil se o vznik městského muzea a za svoji činnost byl v roce 2000 oceněn Blanickým rytířem.

Od roku 1975 spolupracovala s paní učitelkou Evou Potůčkovou. Společně pořádaly kulturní akce, zájezdy, dětská vystoupení či organizovaly dětské ochotnické divadlo, kde i sama účinkovala. Využila zde svoji lásku k hudbě, kdy již na základní škole začala hrát na kytaru, současně recitovala a zpívala. Pravidelně organizovala v Peceradech velikonoční a vánoční výstavy „šikovných rukou“. Spolupracuje i s týneckým muzeem, kde pomáhá mj. s nedělními adventními výstavami spojenými s trhy.

Zorganizovala několik výstav, které se zabývaly historií Pecerad. První v roce 1975 připomněla 200 let selského povstání, které proběhlo v roce 1775 na Konopišti. V roce 2009 připravila výstavu Pecerady ve fotografii, která se setkala s velkým zájmem místních. Tu opakovala i v roce 2016 a 2020, kdy při této příležitosti bylo publikováno druhé vydání *Rychty peceradské* napsané Jaroslavem Šobíškem, knihy zabývající se historií Pecerad. Na jejím vydání se aktivně podílela. Současně připravila tematickou výstavu umístěnou na peceradské návsi týkající se historie nejstarších domů v Peceradech.

Velkou oporou v činnosti Jany Dřízhalové je její rodina. Ať už se jednalo o jejího tatínka, který ji přivedl k lásce k místní historii, nebo jejího manžela, se kterým se spolu v činnosti pro obec doplňují. Velkou oporou v činnosti jí je rovněž dcera Eva.

Jana Dřízhalová je člověk, kterému není zatěžko přidat ruku k dílu. Ke všemu přistupuje aktivně a neustále hýří optimismem. Ráda přijde na peceradskou návěs pro Betlémské světlo, kde zahraje na kytaru, čímž celá akce získá kouzelnou atmosféru. Je doslova dobrou duší obce Pecerady.

Rozhodnutím neziskových organizací z Podblanicka získává čestné ocenění „Blanický rytíř“ Jan Januš, za mnohaletou činnost v oblasti tělovýchovy, zejména za obnovu a rozvoj sokolské jednoty na Voticku.

Jan Januš se narodil 8. 7. 1964 v Benešově. Vystudoval votickou základní školu a poté pokračoval ve studiu na Střední zemědělské škole v Benešově. Už jako dítě začal cvičit v roce 1972 tehdy ještě pod hlavičkou Československého svazu tělesné výchovy. Z jeho i ze vzpomínek dalších členů se ve Voticích ale vždy chodilo „Do Sokola“ nehladě na režim. Postupem času si nejvíce oblíbil volejbal, jehož oddíl také kromě celého Sokola vedl. Jeho zásluhou vznikl tradiční volejbalový turnaj, který navštěvovaly svého času i týmy z Rakouska, a který oslavil již 31. ročník.

Pokud se tak řekne ve Voticích Sokol či sokolovna, vybaví si drtivá většina místních právě osobu dlouholetého starosty zdejší tělocvičné jednoty Sokol Votice Jana Januše. Stál u obnovy Sokola a zrodu jednoty ve Voticích v roce 1991 a od té doby až do roku 2022 byl jejím předním činným. Když jednota hledala v roce 1993 nového starostu, padla volba právě na něj. Volba, kterou dokázal svými kvalitami a přístupem k věci desetkrát obhájit k radosti a spokojenosti všech členů, kterým sokolovna dnes slouží podle standardů a požadavků 21. století. Spolek se za jeho působení pozvednul jak ekonomicky, tak člensky. Za jeho dvaceti devítiletou éru se povedlo investovat do sokolovny a jejího zázemí na 14 miliónů korun. I díky jeho starostování je dnes sokolovna v bezvadném stavu s novou střechou, okny, fasádou, rozvody či elektroinstalacemi. Navíc se díky prozřetelným investicím zejména do ubytovny povedlo dostat počáteční zápornou částku, kterou Sokol při svém vzniku v roce 1991 „disponoval“, do kladných čísel, a tak dovede lépe ekonomicky odolávat krizím.

Dnes sdružuje tělocvičná jednoty České obce sokolské ve Voticích přes 300 členů všech generací věnujících se převážně amatérskému, ale i profesionálnímu sportu. Jednota udržuje jediný velký kulturní sál města, který využívá i jako cvičební, kurty se zázemím za sokolovnou, pronajímá restauraci a ubytovací prostory. Zároveň má stabilní trenérské zázemí, mnoho sportovních oddílů, vzdělávací odbor a pořádá mnoho oblíbených kulturních akcí, jež jsou ve Voticích již tradiční jako Šibřinky, „Nesed' doma“, „Noc sokoloven“ nebo „Uklidme Česko“. Sokol slouží ruku v ruce s ostatními spolky občanům města, s nimiž také velmi dobře spolupracuje například na organizaci pietních či slavnostních událostí.

Votice jsou dlouhodobě sídlem sokolské župy Blanické, v rámci ní se Jan Januš také dlouhodobě angažoval. Byl nejenom u jejího znovuoživení, ale také pro župu 16 let činným pracovníkem, z toho 13 let působil jako její jednatel. Na Podblanicku se Jan Januš zasadil o pořádání úspěšných všesokolských mezisletů či oblíbeného každoročního výstupu na Blaník konaného u příležitosti oslav státního svátku 28. října. O tom, že Jan Januš vykonal mimořádný kus práce, svědčí i to, že byl v předminulém roce oceněn stříbrnou medailí ČOS za příkladné vedení jednoty a dlouhodobé činné působení v Sokole.

Rozhodnutím neziskových organizací z Podblanicka získává čestné ocenění “Blanický rytíř” Ivana Preislerová, za celoživotní dílo v oblasti poznávání a dokumentace historických a kulturních památek Podblanicka, za jejich ochranu a za výchovu mladé generace k zájmu o naše společné kulturní dědictví.

Ivana Preislerová, rozená Vorlíčková, žije v Městečku, části obce Nespeky. Svě dětství prožila ve Voticích, kde vychodila základní školu. Po jejím ukončení studovala na Gymnáziu v Benešově.

Od mládí se zajímala o dějiny českého národa, státu a zejména Podblanicka. Už jako studentka gymnázia provázela v rámci brigády návštěvníky zámku Konopiště. Zájem o historii ji přivedl ke studiu češtiny a dějepisu na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, které ukončila titulem doktor filozofie.

V roce 1988 nastoupila na gymnázium ve Vlašimi a zde učí dodnes. V rámci hodin dějepisu studentům vedle obecných českých dějin předává také informace o regionální historii, a zvyšuje tak jejich povědomí o tématech, o která by se možná sami nezajímali. V rámci historického semináře, který na škole založila, vznikly pod jejím vedením desítky prací zaměřených hlavně na dějiny Podblanicka. Povedlo se jí zformovat mladou generaci, která dokáže své znalosti o regionální historii šířit dál. Její bývalí žáci dnes působí jako učitelé dějepisu nebo pracují v regionálních institucích, jako je například Muzeum Podblanicka, kde mohou svou práci přispět k prohlubování znalostí o dějinách místních městeček a vsí.

Velké množství cenných poznatků publikovala Ivana Preislerová ve svých knihách. Je autorkou publikace o dějinách Vlašimi, nazvané „Vlašim nejen ve 20. Století“, v roce 2018 dokončila knihu „Domašín v době občanské“. Nemalou měrou se zasloužila o rozvoj regionálního tisku, stála u obnovení vlastivědného časopisu Pod Blaníkem, kde je od roku 1997 aktivní členkou redakční rady. Přispívá také do Zpravodaje města Vlašimi nebo nespeckého zpravodaje nesoucího název D'Nespek.

Své znalosti ráda předává dál prostřednictvím besed a přednášek, čímž navázala na podobné počiny regionálního historika Jaroslava Pouzara. Širokou veřejnost seznamuje s historickým a kulturním bohatstvím podblanického kraje, o jehož ochranu se velkou měrou sama zasloužila. Dlouhá léta totiž působila jako zpravodajka státní památkové péče. V devadesátých letech a počátkem dalšího desetiletí prostřednictvím Českomoravského odborového svazu pracovníků školství organizovala celostátní základnu odborných exkurzí na Podblanicku, jež měla své organizační ubytovací centrum ve Vlašimi. Jednalo se o několikadenní pobyt pro učitele ze všech typů škol z celé republiky, kteří z Vlašimi vyjžděli za poznáním Podblanicka, zejména jeho historických památek. Učitelům z této základny byla také průvodcem.

Od roku 1994 je Ivana Preislerová členkou Vlastivědného klubu Pátera Antonína Norberta Vlasáka. Bezezbytku se řídí jeho heslem „Poznej svou vlast a budeš ji milovat“. A tuto lásku k podblanickému kraji a jeho historii se snaží předávat dál.